

บทที่ ๔

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็น การศึกษาการเข้าร่วมกิจกรรมทางพระพุทธศาสนาที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ด้านคุณธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนวัดปทุมวาส เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร ซึ่งผู้วิจัยจะนำเสนอผลการวิเคราะห์ตามลำดับดังต่อไปนี้

๔.๑ วิเคราะห์เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

๔.๒ วิเคราะห์เกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมทางพระพุทธศาสนาที่จัดขึ้นในโรงเรียนวัดปทุมวาส

๔.๓ วิเคราะห์เกี่ยวกับกาปฏิบัติตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาในโรงเรียนวัดปทุมวาส

๔.๔ วิเคราะห์สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) เพื่อหาค่า t – test และ One – way ANOVA ใช้ทดสอบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของตัวแปรอิสระสองกลุ่ม และที่มากกว่าสองกลุ่ม สำหรับนัยสำคัญสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ กำหนดไว้ที่ระดับ .๐๕

๔.๕ วิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไข การเข้าร่วมกิจกรรมทางพระพุทธศาสนาที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ด้านคุณธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนวัดปทุมวาส เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร โดยใช้การแจกแจงค่าความถี่ (Frequency) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

๔.๑ วิเคราะห์เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

๔.๑.๑ วิเคราะห์เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ผู้ตอบแบบสอบถาม คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนวัดปทุมวาส เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร

ตารางที่ ๔.๑ จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา ความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง และอาชีพของผู้ปกครอง

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม		จำนวน	ร้อยละ
เพศ	ชาย	๗๘	๓๗.๕
	หญิง	๑๓๐	๖๒.๕
	รวม	๒๐๘	๑๐๐

ตารางที่ ๔.๑ (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม		จำนวน	ร้อยละ
อายุ			
	๑๓ ปี	๕๐	๒๔.๐
	๑๔ ปี	๕๐	๔๓.๓
	๑๕ ปี	๖๘	๓๒.๓
	รวม	๒๐๘	๑๐๐
ระดับการศึกษา			
	มัธยมศึกษาปีที่ ๑	๓๕	๑๖.๘
	มัธยมศึกษาปีที่ ๒	๓๖	๓๖.๕
	มัธยมศึกษาปีที่ ๓	๕๓	๔๖.๓
	รวม	๒๐๘	๑๐๐
ความสัมพันธ์กับผู้ปกครองในปัจจุบัน			
	บิดา – มารดา	๑๒๕	๖๐.๑
	บิดา	๑๓	๘.๒
	มารดา	๓๔	๑๖.๓
	ญาติ อื่น ๆ	๓๖	๑๕.๔
	รวม	๒๐๘	๑๐๐
อาชีพของผู้ปกครอง			
	รับราชการ	๒๒	๑๐.๖
	เกษตรกร	๕	๒.๔
	ค้าขาย	๕๘	๒๗.๕
	ธุรกิจส่วนตัว	๓๖	๑๗.๓
	อื่น ๆ	๘๗	๔๑.๘
	รวม	๒๐๘	๑๐๐

จากตารางที่ ๔.๑ พบว่า เพศ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน ๑๓๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๒.๕ รองลงมาคือ เพศชาย จำนวน ๗๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๗.๕

อายุ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุ ๑๔ ปี จำนวน ๕๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๓.๓ รองลงมาคือ มีอายุ ๑๕ ปี จำนวน ๖๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๓

ระดับการศึกษา ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับการศึกษา มัธยมศึกษาปีที่ ๓ จำนวน ๕๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๖.๓ รองลงมาคือผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษา

มัธยมศึกษาปีที่ ๒ จำนวน ๗๖ คิดเป็นร้อยละ ๓๖.๕ และน้อยที่สุดคือผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาปีที่ ๑ จำนวน ๓๕ คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๘

ความสัมพันธ์กับผู้ปกครองในปัจจุบัน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อาศัยอยู่กับบิดา – มารดา จำนวน ๑๒๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๐.๑ รองลงมาคือ อาศัยอยู่กับมารดา จำนวน ๓๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๓ และน้อยที่สุดคือ อาศัยอยู่กับบิดา จำนวน ๑๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๘.๒

อาชีพของผู้ปกครอง ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพอื่น ๆ จำนวน ๘๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๑.๘ รองลงมาคือมีผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพค้าขาย จำนวน ๕๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๕ และน้อยที่สุดคือ มีผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพ เกษตรกรรม จำนวน ๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๒.๔

๔.๒ วิเคราะห์เกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมทางพระพุทธศาสนาที่จัดขึ้นในโรงเรียนวัดปรณาวาส

ตารางที่ ๔.๒ การเข้าร่วมกิจกรรมทางพระพุทธศาสนาที่จัดขึ้นในโรงเรียนวัดปรณาวาส

การเข้าร่วมกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน S.D.	ระดับ ปฏิบัติ
๑. การฝึกอาราธนาศีล อาราธนาธรรม	๒.๖๕	๐.๕๘	ปานกลาง
๒. การสวดมนต์ไหว้พระในแต่ละวัน	๓.๑๖	๑.๒๑	ปานกลาง
๓. การฝึกปฏิบัติสมาธิแผ่เมตตาหลักคำสอน	๒.๘๑	๑.๐๕	ปานกลาง
๔. การเข้าร่วมกิจกรรมการบริหารจัดการจิตเจริญปัญญา	๒.๖๕	๑.๐๔	ปานกลาง
๕. การเข้าร่วมกิจกรรมของกลุ่มส่งเสริมศีลธรรม	๒.๘๑	๐.๕๖	ปานกลาง
๖. การแสดงตนเป็นพุทธมามกะ	๒.๗๔	๑.๑๓	ปานกลาง
๗. การประกวดมารยาทชาวพุทธ มารยาทไทย	๒.๖๑	๑.๒๕	ปานกลาง
๘. การเข้าเรียนธรรมศึกษาในหลักสูตรของคณะสงฆ์	๓.๒๑	๑.๑๔	ปานกลาง
๙. การเข้าค่ายคุณธรรมที่โรงเรียนจัดขึ้น	๓.๖๕	๑.๑๑	มาก
๑๐. การถวายสังฆทานในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา	๓.๒๘	๑.๑๐	ปานกลาง
๑๑. การฟังธรรมะและตอบปัญหาธรรมะที่โรงเรียนจัดขึ้น	๒.๖๕	๑.๐๕	ปานกลาง
๑๒. การเข้าร่วมกิจกรรมแสดงความกตัญญูต่อผู้สูงอายุ	๓.๑๓	๑.๒๒	ปานกลาง
๑๓. การทำบุญตักบาตรในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา	๓.๕๒	๐.๕๕	ปานกลาง
๑๔. การบำเพ็ญประโยชน์ในวันพ่อแห่งชาติและวันแม่แห่งชาติ	๓.๘๕	๑.๐๕	มาก
๑๕. การบำเพ็ญสาธารณะประโยชน์ในวันสำคัญของโรงเรียน	๓.๖๘	๑.๐๗	มาก
รวม	๓.๑๒	๐.๗๑	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๒ พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น มีการเข้าร่วมกิจกรรมทางพระพุทธศาสนาที่จัดขึ้นในโรงเรียนวัดปรณาวาส โดยรวม มีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}$ = ๓.๑๒, S.D. = ๐.๗๑) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การบำเพ็ญประโยชน์ในวันพ่อแห่งชาติและวันแม่แห่งชาติ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = ๓.๘๕, S.D. = ๑.๐๕) รองลงมาคือ การบำเพ็ญสาธารณะประโยชน์ในวันสำคัญของโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = ๓.๖๘, S.D. = ๑.๐๗) การเข้าค่ายคุณธรรมที่โรงเรียนจัดขึ้น มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = ๓.๖๕, S.D. = ๑.๑๑) ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ การประกวดมารยาทชาวพุทธ มารยาทไทย มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}$ = ๒.๖๑, S.D. = ๑.๒๕)

๔.๓ วิเคราะห์เกี่ยวกับการปฏิบัติตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาในโรงเรียนวัดปรณาวาส

ตารางที่ ๔.๓ การปฏิบัติตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาในโรงเรียนวัดปรณาวาส โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน

การปฏิบัติตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาโดยรวมทั้ง ๓ ด้าน	ค่าเฉลี่ย — ($\bar{x}$)	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน S.D.	ระดับ
๑. ด้านการปฏิบัติตามหน้าที่ชาวพุทธ	๓.๔๒	๐.๗๒	มาก
๒. ด้านการบริหารจิตและเจริญปัญญา	๓.๑๕	๐.๗๕	ปานกลาง
๓. ด้านการปฏิบัติในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา	๓.๒๗	๐.๗๐	ปานกลาง
รวม	๓.๒๘	๐.๖๗	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๓ พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น มีการปฏิบัติตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาในโรงเรียนวัดปรณาวาส โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}$ = ๓.๒๘, S.D. = ๐.๖๗) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการปฏิบัติตามหน้าที่ชาวพุทธ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = ๓.๔๒, S.D. = ๐.๗๒) รองลงมา คือด้านการปฏิบัติในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}$ = ๓.๒๗, S.D. = ๐.๗๐) และด้าน ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ด้านการบริหารจิตและเจริญปัญญา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}$ = ๓.๑๕, S.D. = ๐.๖๗)

ตารางที่ ๔.๔ การปฏิบัติตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาในโรงเรียนวัดปรณาวาส ด้านการปฏิบัติตามหน้าที่ชาวพุทธ

ด้านการปฏิบัติตามหน้าที่ชาวพุทธ	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน S.D.	ระดับ ปฏิบัติ
๑. สวดมนต์กราบไหว้บูชาพระรัตนตรัยเป็นประจำทุกวัน	๓.๒๕	๑.๒๖	ปานกลาง
๒. เคารพสรรเสริญพระรัตนตรัยด้วย กาย วาจา ใจ	๓.๓๕	๑.๐๕	ปานกลาง
๓. ประพฤติตนตั้งอยู่ในสุจริตธรรมพูดแต่คำสัตย์ ไม่พูดคำเท็จ	๒.๕๓	๑.๐๒	ปานกลาง
๔. ทำความดีตามแบบอย่างคนประพฤติดีที่ได้รับยกย่อง	๓.๑๓	๐.๕๘	ปานกลาง
๕. ละเว้นการลักขโมยสิ่งของที่เป็นของผู้อื่น	๓.๕๐	๑.๒๒	มาก
๖. เข้าร่วมการทำบุญตามประเพณีของชุมชน	๓.๔๒	๑.๑๑	มาก
๗. ถวายสิ่งของแด่พระภิกษุสงฆ์ตามโอกาสที่สมควร	๓.๓๔	๑.๐๓	ปานกลาง
๘. ให้การต้อนรับและอำนวยความสะดวกแก่พระภิกษุสงฆ์ ตาม โอกาสที่สมควร	๓.๓๔	๑.๑๒	ปานกลาง
๙. แต่งกายอย่างสุภาพเหมาะสมกับกาลเทศะเช่น งานทำบุญต่าง ๆ ทอดกฐิน ประเพณีงานศพ	๓.๘๓	๑.๑๑	มาก
๑๐. มีกิริยารายาสุภาพอ่อนน้อมต่อบุพการี และครูบาอาจารย์	๓.๖๓	๑.๐๖	มาก
รวม	๓.๔๒	๐.๗๒	มาก

จากตารางที่ ๔.๔ พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น มีการปฏิบัติตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาในโรงเรียนวัดปรุณาวาส ด้านการปฏิบัติตามหน้าที่ชาวพุทธ โดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.42$, S.D. = 0.72) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ นักเรียนเข้าร่วมการทำบุญตามประเพณีของชุมชน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}= 3.42$, S.D. = 1.11) รองลงมาคือ ละเว้นการลักขโมยสิ่งของที่เป็นของผู้อื่น มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}= 3.50$, S.D. = 1.22) แต่งกายอย่างสุภาพเหมาะสมกับกาลเทศะ เช่น งานทำบุญต่าง ๆ ทอดกฐิน ประเพณีงานศพ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}= 3.83$, S.D. = 1.11) ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ประพฤติตนตั้งอยู่ในสุจริตธรรมพูดแต่คำสัตย์ ไม่พูดคำเท็จ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}= 2.53$, S.D. = 1.02)

ตารางที่ ๔.๕ การปฏิบัติตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาในโรงเรียนวัดปรุณาวาสด้านการบริหารจัดการและเจริญปัญญา

ด้านการบริหารจัดการและเจริญปัญญา	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน	ระดับ
----------------------------------	-----------	--------------	-------

	$\bar{(X)}$	มาตรฐาน S.D.	ปฏิบัติ
๑. มีการสวดมนต์ภาวนาเพื่ออบรมจิตเป็นประจำทุกวัน	๓.๐๓	๑.๑๕	ปานกลาง
๒. มีการฝึกทำจิตให้สงบเป็นสมาธิ ระวังจิตไม่ให้ฟุ้งซ่าน	๓.๐๓	๑.๐๓	ปานกลาง
๓. มีการฝึกจิตให้เป็นสมาธิด้วยการสวดมนต์ภาวนา	๒.๕๘	๑.๐๕	ปานกลาง
๔. มีการฝึกจิตให้มีสติให้รู้เท่าทันตามอิริยาบถที่เคลื่อนไหว	๒.๕๐	๑.๐๔	ปานกลาง
๕. มีความอดทนอดกลั้นในการฝึกจิตไม่ให้ห่อหุ้มอุปสรรค	๓.๒๓	๑.๐๑	ปานกลาง
๖. มีการฝึกจิตพิจารณาให้รู้ให้เข้าใจอารมณ์ของตนเอง	๓.๒๓	๑.๐๑	ปานกลาง
๗. มีการนำหลักกรรมทางศาสนา เช่น ความขยันหมั่นเพียรไปใช้ ในการดำเนินชีวิตประจำวัน	๓.๓๔	๑.๐๓	ปานกลาง
๘. มีการนำหลักกรรมทางศาสนา เช่น คิดแบบโยนิโสมนสิการไป ใช้แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น	๒.๕๓	๑.๐๖	ปานกลาง
๙. มีการนำหลักกรรมทางศาสนา เช่น การละเว้นทำความชั่วทุก อย่างไปใช้ในการสร้างวินัยแก่ตนเอง	๓.๔๔	๐.๕๕	มาก
๑๐. มีการนำผลของการพัฒนาจิตไปใช้พัฒนาการเรียนและ กระบวนการคิดของตนเอง	๓.๓๒	๐.๕๘	ปานกลาง
รวม	๓.๑๕	๐.๗๕	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๕ พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น มีการปฏิบัติตามหลักกรรมทางพระพุทธศาสนาในโรงเรียนวัดปรุณาวาส ด้านการบริหารจิตและเจริญปัญญา โดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=๓.๔๒$, S.D. = ๐.๗๒) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ นักเรียนมีการนำหลักกรรมทางศาสนา เช่น การละเว้นทำความชั่วทุกอย่างไปใช้ในการสร้างวินัยแก่ตนเอง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=๓.๔๔$, S.D. = ๐.๕๕) รองลงมาคือ มีการนำหลักกรรมทางศาสนา เช่น ความขยันหมั่นเพียรไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=๓.๓๔$, S.D. = ๑.๐๓) มีการนำผลของการพัฒนาจิตไปใช้พัฒนาการเรียนและกระบวนการคิดของตนเอง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=๓.๓๒$, S.D. = ๐.๕๘) ตามลำดับ และ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ มีการฝึกจิตให้มีสติให้รู้เท่าทันตามอิริยาบถที่เคลื่อนไหวมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=๒.๕๐$, S.D. = ๑.๐๔)

ตารางที่ ๔.๖ การปฏิบัติตามหลักกรรมทางพระพุทธศาสนาในโรงเรียนวัดปรุณาวาส ด้านการปฏิบัติในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

ด้านการปฏิบัติในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา	ค่าเฉลี่ย $\bar{(X)}$	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน S.D.	ระดับ ปฏิบัติ
---	--------------------------	------------------------------	------------------

๑. บำเพ็ญประโยชน์ทำความสะอาดบริเวณวัดหรือที่สาธารณะ			
เนื่องในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา	๓.๒๕	๑.๐๘	ปานกลาง
๒. ให้ทานและทำบุญตักบาตรในวันธรรมะสวนะ	๓.๓๓	๑.๐๕	ปานกลาง
๓. ไปวัดฟังธรรมในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา	๓.๐๓	๑.๒๓	ปานกลาง
๔. ไปเวียนเทียนในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา	๓.๔๓	๑.๑๕	มาก
๕. ปฏิบัติตนอยู่ในศีล ๕ อย่างสม่ำเสมอ	๒.๘๕	๑.๐๕	ปานกลาง
๖. ปฏิบัติตนตามหลักธรรม เช่น มีเมตตา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เป็นต้น	๓.๔๐	๐.๕๕	ปานกลาง
๗. ปฏิบัติตนเป็นคนกตัญญูต่อผู้มีพระคุณ เช่น บิดา มารดา	๓.๗๕	๑.๐๗	ปานกลาง
๘. ปฏิบัติตนเป็นพิเศษด้วยการทำความดีตลอดช่วงเช้าพรรษา	๓.๐๖	๐.๕๕	ปานกลาง
๙. ยอมรับคำแนะนำในสิ่งที่ตนบกพร่องตามหลักธรรมคำสอน	๓.๓๑	๑.๐๖	ปานกลาง
๑๐. ตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขความประพฤติของตนให้อยู่ใน กรอบของศีลธรรม	๓.๒๘	๑.๐๕	ปานกลาง
รวม	๓.๒๓	๐.๗๐	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๖ พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น มีการปฏิบัติตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาในโรงเรียนวัดบูรณาวาส ด้านการปฏิบัติในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=๓.๒๓$, S.D. = ๐.๗๐) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ นักเรียนไปเวียนเทียนในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}= ๓.๔๓$, S.D. = ๑.๑๕) รองลงมาคือ ปฏิบัติตนตามหลักธรรม เช่น มีเมตตา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เป็นต้น มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}= ๓.๔๐$, S.D. = ๐.๕๕) ปฏิบัติตนเป็นคนกตัญญูต่อผู้มีพระคุณ เช่น บิดา มารดา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}= ๓.๗๕$, S.D. = ๑.๐๗) ตามลำดับ และ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ปฏิบัติตนอยู่ในศีล ๕ อย่างสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}= ๒.๘๕$, S.D. = ๑.๐๕)

๔.๔ วิเคราะห์เปรียบเทียบเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมทางพระพุทธศาสนาที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ด้านคุณธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนวัดบูรณาวาส เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร โดยวิเคราะห์สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) เพื่อหาค่า t – test และ One – way ANOVA Analysis of Variance ใช้ทดสอบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของตัว

แปรอิสระสองกลุ่ม และที่มากกว่าสองกลุ่ม สำหรับนัยสำคัญสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ กำหนดไว้ที่ระดับ .๐๕

๔.๔.๑ เปรียบเทียบ การเข้าร่วมกิจกรรมทางพระพุทธศาสนาที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลง พฤติกรรม ด้านคุณธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนวัดปุณณาวาส เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ โดยหาค่า t-test ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏผลดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ ๔.๓ เปรียบเทียบ การเข้าร่วมกิจกรรมทางพระพุทธศาสนาที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลง พฤติกรรม ด้านคุณธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนวัดปุณณาวาส เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ และ t-test (Independent Sample Test) มีดังนี้

การปฏิบัติตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา	เพศ	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
๑. ด้านการปฏิบัติตามหน้าที่ชาวพุทธ	ชาย	๓๘	๓.๔๐	๐.๓๐	ปานกลาง
	หญิง	๑๓๐	๓.๔๓	๐.๓๓	มาก
	รวม	๒๐๘	๓.๔๒	๐.๓๒	มาก
๒. ด้านการบริหารจิตและเจริญปัญญา	ชาย	๓๘	๓.๑๕	๐.๓๑	ปานกลาง
	หญิง	๑๓๐	๓.๑๕	๐.๓๘	ปานกลาง
	รวม	๒๐๘	๓.๑๕	๐.๓๕	ปานกลาง
๓. ด้านการปฏิบัติในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา	ชาย	๓๘	๓.๓๐	๐.๖๕	ปานกลาง
	หญิง	๑๓๐	๓.๒๕	๐.๓๓	ปานกลาง
	รวม	๒๐๘	๓.๒๗	๐.๓๐	ปานกลาง
รวม	ชาย	๓๘	๓.๒๘	๐.๖๓	ปานกลาง
	หญิง	๑๓๐	๓.๒๗	๐.๖๕	ปานกลาง
	รวม	๒๐๘	๓.๒๘	๐.๖๗	ปานกลาง

ตารางที่ ๔.๓ (ต่อ)

t -test

รายการ

t-test for Equality of Means

		t	df	Sig.(2-tailed)
๑. ด้านการปฏิบัติตามหน้าที่ ชาวพุทธ	Equal variances assumed	-.๒๓๔	๒๐๖	.๓๘๔
	Equal variances not assumed	-.๒๓๘	๑๖๘.๕๖๕	.๓๘๒
๒. ด้านการบริหารจิตและ เจริญปัญญา	Equal variances assumed	.๐๒๑	๒๐๖	.๑๑๓
	Equal variances not assumed	.๐๒๒	๑๓๓.๓๕๖	.๕๘๓
๓. ด้านการปฏิบัติในวัน สำคัญทางพระพุทธศาสนา	Equal variances assumed	.๔๘๕	๒๐๖	.๖๒๕
	Equal variances not assumed	.๕๐๔	๑๓๖.๕๐๓	.๖๑๕
รวม	Equal variances assumed	.๐๓๕	๒๐๖	.๕๓๓
	Equal variances not assumed	.๐๘๑	๑๓๔.๓๓๕	.๕๓๕

* ที่ระดับนัยสำคัญ .๐๕

ตารางที่ ๔.๓ เปรียบเทียบ การเข้าร่วมกิจกรรมทางพระพุทธศาสนาที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ด้านคุณธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนวัดปทุมวาส เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ โดยหาค่า t-test (Independent Sample Test) พบว่า เปรียบเทียบการปฏิบัติตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนวัดปทุมวาสโดยรวมแต่ละด้านมีความเห็นไม่แตกต่างกัน โดยมีระดับนัยสำคัญ ๐.๕๓๕ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความเห็นไม่แตกต่างกันทั้ง ๓ ด้านตามลำดับ

๔.๔.๒ เปรียบเทียบการเข้าร่วมกิจกรรมทางพระพุทธศาสนาที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ด้านคุณธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนวัดปทุมวาส เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา ความสัมพันธ์กับผู้ปกครองในปัจจุบัน และอาชีพของผู้ปกครอง โดยการหาค่า ANOVA (One-Way ANOVA) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏผลดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ ๔.๘ เปรียบเทียบการเข้าร่วมกิจกรรมทางพระพุทธศาสนาที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ด้านคุณธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนวัดปรณาวาส เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร จำแนกตามอายุ และค่าANOVA(One-Way ANOVA)

การปฏิบัติตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา	อายุ	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
๑. ด้านการปฏิบัติตามหน้าที่ชาวพุทธ	๑๓ ปี	๕๐	๓.๕๐	๐.๗๑	มาก
	๑๔ ปี	๕๐	๓.๕๓	๐.๗๓	มาก
	๑๕ ปี	๖๘	๓.๓๓	๐.๗๑	ปานกลาง
	รวม	๒๐๘	๓.๔๒	๐.๗๒	มาก
๒. ด้านการบริหารจิตและเจริญปัญญา	๑๓ ปี	๕๐	๒.๕๕	๐.๗๓	ปานกลาง
	๑๔ ปี	๕๐	๓.๒๓	๐.๗๕	ปานกลาง
	๑๕ ปี	๖๘	๓.๑๕	๐.๖๕	ปานกลาง
	รวม	๒๐๘	๓.๑๕	๐.๗๕	ปานกลาง
๓. ด้านการปฏิบัติในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา	๑๓ ปี	๕๐	๓.๑๕	๐.๗๕	ปานกลาง
	๑๔ ปี	๕๐	๓.๓๓	๐.๖๖	ปานกลาง
	๑๕ ปี	๖๘	๓.๒๔	๐.๖๗	ปานกลาง
	รวม	๒๐๘	๓.๒๗	๐.๗๐	ปานกลาง
รวม	๑๓ ปี	๕๐	๓.๑๖	๐.๗๐	ปานกลาง
	๑๔ ปี	๕๐	๓.๓๖	๐.๖๗	ปานกลาง
	๑๕ ปี	๖๘	๓.๒๕	๐.๖๔	ปานกลาง
	รวม	๒๐๘	๓.๒๘	๐.๖๗	ปานกลาง

ตารางที่ ๔.๘ (ต่อ)

ANOVA	รายการ	Sum. of Squares	df	Mean Squares	F	Sig.
๑. ด้านการปฏิบัติตามหน้าที่ชาวพุทธ	Between Groups	๑.๘๗๓	๒	.๙๓๗	๑.๘๐๒	.๑๖๘
	Within Groups	๑๐๖.๕๕๕	๒๐๕	.๕๑๒		
	Total	๑๐๘.๔๒๘	๒๐๗			

๒. ด้านการบริหารจิตและเจริญ ปัญญา	Between Groups	๒.๕๕๖	๒	๑.๒๕๘	๒.๒๕๕	.๑๐๓
	Within Groups	๑๑๕.๗๘๒	๒๐๕	.๕๖๕		
	Total	๑๑๘.๓๓๘	๒๐๗			
๓. ด้านการปฏิบัติในวันสำคัญ ทางพระพุทธศาสนา	Between Groups	.๗๐๕	๒	.๓๕๒	.๗๑๕	.๔๕๐
	Within Groups	๑๐๑.๐๒๔	๒๐๕	.๔๕๓		
	Total	๑๐๑.๗๒๙	๒๐๗			
รวม	Between Groups	๑.๓๓๕	๒	.๖๖๗	๑.๔๗๕	.๒๓๑
	Within Groups	๕๒.๗๕๐	๒๐๕	.๔๕๒		
	Total	๕๔.๐๘๕	๒๐๗			

* ที่ระดับนัยสำคัญ .๐๕

ตารางที่ ๔.๘ เปรียบเทียบ การเข้าร่วมกิจกรรมทางพระพุทธศาสนาที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ด้านคุณธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนวัดปทุมวาส เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร จำแนกตามอายุ โดยหาค่า ANOVA (One-Way ANOVA) พบว่า เปรียบเทียบการปฏิบัติตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนวัดปทุมวาส โดยรวมแต่ละด้านมีความเห็นไม่แตกต่างกัน โดยมีระดับนัยสำคัญ ๐.๒๓๑ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความเห็นไม่แตกต่างกันทั้ง ๓ ด้าน ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๙ เปรียบเทียบการเข้าร่วมกิจกรรมทางพระพุทธศาสนาที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ด้านคุณธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนวัดปทุมวาส เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร จำแนกตาม ระดับการศึกษา และค่า ANOVA(One-Way ANOVA)

การปฏิบัติตามหลักธรรมทาง พระพุทธศาสนา	ระดับการศึกษา	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
๑. ด้านการปฏิบัติตามหน้าที่					

ชาวพุทธ	มัธยมศึกษาปีที่ ๑	๓๕	๓.๔๒	๐.๖๕	มาก
	มัธยมศึกษาปีที่ ๒	๓๖	๓.๔๕	๐.๓๑	มาก
	มัธยมศึกษาปีที่ ๓	๕๓	๓.๓๘	๐.๓๔	ปานกลาง
	รวม	๒๐๘	๓.๔๒	๐.๓๒	มาก
๒. ด้านการบริหารจิตและเจริญ					
ปัญญา	มัธยมศึกษาปีที่ ๑	๓๕	๒.๕๔	๐.๓๑	ปานกลาง
	มัธยมศึกษาปีที่ ๒	๓๖	๓.๒๑	๐.๓๓	ปานกลาง
	มัธยมศึกษาปีที่ ๓	๕๓	๓.๑๘	๐.๓๔	ปานกลาง
	รวม	๒๐๘	๓.๑๕	๐.๓๕	ปานกลาง
๓. ด้านการปฏิบัติในวันสำคัญ					
ทางพระพุทธศาสนา	มัธยมศึกษาปีที่ ๑	๓๕	๓.๑๕	๐.๘๕	ปานกลาง
	มัธยมศึกษาปีที่ ๒	๓๖	๓.๓๐	๐.๖๓	ปานกลาง
	มัธยมศึกษาปีที่ ๓	๕๓	๓.๒๘	๐.๖๕	ปานกลาง
	รวม	๒๐๘	๓.๒๓	๐.๓๐	ปานกลาง
รวม	มัธยมศึกษาปีที่ ๑	๓๕	๓.๑๘	๐.๓๐	ปานกลาง
	มัธยมศึกษาปีที่ ๒	๓๖	๓.๓๒	๐.๖๕	ปานกลาง
	มัธยมศึกษาปีที่ ๓	๕๓	๓.๒๘	๐.๖๘	ปานกลาง
	รวม	๒๐๘	๓.๒๘	๐.๖๓	ปานกลาง

ตารางที่ ๔.๕ (ต่อ)

ANOVA	รายการ	Sum. of Squares	df	Mean Squares	F	Sig.
๑. ด้านการปฏิบัติตามหน้าที่ ชาวพุทธ	Between Groups	.๒๐๘	๒	.๑๐๔	.๑๕๓	.๘๒๑
	Within Groups	๑๐๘.๒๒๕	๒๐๕	.๕๒๘		
	Total	๑๐๘.๔๓๓	๒๐๗			
๒. ด้านการบริหารจิตและเจริญ ปัญญา	Between Groups	๑.๕๔๑	๒	.๕๓๑	๑.๓๐๕	.๑๘๔
	Within Groups	๑๑๖.๔๓๓	๒๐๕	.๕๖๘		

	Total	๑๑๘.๓๖๕	๒๐๗			
๓. ด้านการปฏิบัติในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา	Between Groups	.๒๕๕	๒	.๑๕๐	.๓๐๒	.๗๓๕
	Within Groups	๑๐๑.๔๓๐	๒๐๕	.๔๕๕		
	Total	๑๐๑.๗๒๕	๒๐๗			
รวม	Between Groups	.๔๕๖	๒	.๒๒๘	.๔๕๕	.๖๐๘
	Within Groups	๕๓.๖๒๘	๒๐๕	.๔๕๖		
	Total	๕๔.๐๘๔	๒๐๗			

* ที่ระดับนัยสำคัญ .๐๕

ตารางที่ ๔.๕ เปรียบเทียบ การเข้าร่วมกิจกรรมทางพระพุทธศาสนาที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ด้านคุณธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนวัดปทุมวาส เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับการศึกษา โดยหาค่า ANOVA (One-Way ANOVA) พบว่า เปรียบเทียบการปฏิบัติตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนวัดปทุมวาส โดยรวมแต่ละด้านมีความเห็นไม่แตกต่างกัน โดยมีระดับนัยสำคัญ ๐.๖๐๘ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความเห็นไม่แตกต่างกันทั้ง ๓ ด้าน ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๑๐ เปรียบเทียบการเข้าร่วมกิจกรรมทางพระพุทธศาสนาที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ด้านคุณธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนวัดปทุมวาส เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร จำแนกตามความสัมพันธ์กับผู้ปกครองในปัจจุบัน และค่าANOVA(One-Way ANOVA)

การปฏิบัติตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา	ความสัมพันธ์กับผู้ปกครองในปัจจุบัน	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
๑. ด้านการปฏิบัติตามหน้าที่ชาวพุทธ	บิดา – มารดา	๑๒๕	๓.๔๓	๐.๗๓	มาก
	บิดา	๑๗	๓.๒๗	๐.๗๐	ปานกลาง

	มารดา	๓๔	๓.๔๕	๐.๗๕	มาก
	ญาติ อื่น ๆ	๓๒	๓.๓๖	๐.๖๕	ปานกลาง
	รวม	๒๐๘	๓.๔๒	๐.๗๒	มาก
๒. ด้านการบริหารจิตและ เจริญปัญญา	บิดา – มารดา	๑๒๕	๓.๑๔	๐.๗๗	ปานกลาง
	บิดา	๑๗	๓.๐๘	๐.๗๓	ปานกลาง
	มารดา	๓๔	๓.๒๔	๐.๗๘	ปานกลาง
	ญาติ อื่น ๆ	๓๒	๓.๑๓	๐.๖๖	ปานกลาง
	รวม	๒๐๘	๓.๑๕	๐.๗๕	ปานกลาง
๓. ด้านการปฏิบัติในวันสำคัญ ทางพระพุทธศาสนา	บิดา – มารดา	๑๒๕	๓.๒๘	๐.๗๐	ปานกลาง
	บิดา	๑๗	๓.๑๗	๐.๗๒	ปานกลาง
	มารดา	๓๔	๓.๓๒	๐.๗๕	ปานกลาง
	ญาติ อื่น ๆ	๓๒	๓.๒๐	๐.๕๕	ปานกลาง
	รวม	๒๐๘	๓.๒๗	๐.๗๐	ปานกลาง
รวม	บิดา – มารดา	๑๒๕	๓.๒๘	๐.๖๕	ปานกลาง
	บิดา	๑๗	๓.๑๗	๐.๖๖	ปานกลาง
	มารดา	๓๔	๓.๓๕	๐.๗๒	ปานกลาง
	ญาติ อื่น ๆ	๓๒	๓.๒๓	๐.๕๓	ปานกลาง
	รวม	๒๐๘	๓.๒๘	๐.๖๗	ปานกลาง

ตารางที่ ๔.๑๐ (ต่อ)

ANOVA	รายการ	Sum. of Squares	df	Mean Squares	F	Sig.
๑. ด้านการปฏิบัติตามหน้าที่ ชาวพุทธ	Between Groups	.๗๐๗	๓	.๒๓๖	.๔๔๗	.๗๒๐
	Within Groups	๑๐๗.๗๒๕	๒๐๔	.๕๒๘		
	Total	๑๐๘.๔๓๓	๒๐๗			
๒. ด้านการบริหารจิตและเจริญ ปัญญา	Between Groups	.๔๑๔	๓	.๑๓๘	.๒๓๕	.๘๖๕
	Within Groups	๑๑๗.๕๖๔	๒๐๔	.๕๗๘		
	Total	๑๑๘.๙๗๘	๒๐๗			

๓. ด้านการปฏิบัติในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา	Between Groups	.๔๖๐	๓	.๑๕๓	.๓๐๕	.๘๑๕
	Within Groups	๑๐๑.๒๖๕	๒๐๔	.๔๕๖		
	Total	๑๐๑.๗๒๕	๒๐๗			
รวม	Between Groups	.๔๖๓	๓	.๑๕๔	.๓๓๖	.๗๕๕
	Within Groups	๕๓.๖๒๑	๒๐๔	.๔๕๕		
	Total	๕๔.๐๘๔	๒๐๗			

* ที่ระดับนัยสำคัญ .๐๕

ตารางที่ ๔.๑๐ เปรียบเทียบ การเข้าร่วมกิจกรรมทางพระพุทธศาสนาที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ด้านคุณธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนวัดปทุมวาส เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร จำแนกตามความสัมพันธ์กับผู้ปกครองในปัจจุบัน โดยหาค่า ANOVA (One-Way ANOVA) พบว่า เปรียบเทียบการปฏิบัติตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนวัดปทุมวาส โดยรวมแต่ละด้านมีความเห็นไม่แตกต่างกัน โดยมีระดับนัยสำคัญ ๐.๖๕๕ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความเห็นไม่แตกต่างกันทั้ง ๓ ด้านตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๑๑ เปรียบเทียบการเข้าร่วมกิจกรรมทางพระพุทธศาสนาที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ด้านคุณธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนวัดปทุมวาส เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง และค่า ANOVA (One-Way ANOVA)

การปฏิบัติตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา	อาชีพของผู้ปกครอง	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
๑. ด้านการปฏิบัติตามหน้าที่ชาวพุทธ	รับราชการ	๒๒	๓.๓๐	๐.๘๔	ปานกลาง
	เกษตรกร	๕	๓.๖๘	๑.๐๒	มาก
	ค้าขาย	๕๘	๓.๔๔	๐.๗๘	มาก

๒. ด้านการบริหารจิตและเจริญ ปัญญา	ธุรกิจส่วนตัว	๓๖	๓.๔๘	๐.๖๒	มาก
	อื่น ๆ	๘๓	๓.๓๕	๐.๖๓	ปานกลาง
	รวม	๒๐๘	๓.๔๒	๐.๖๒	มาก
	รับราชการ	๒๒	๒.๕๓	๐.๘๒	ปานกลาง
	เกษตรกรรม	๕	๓.๓๖	๐.๘๕	ปานกลาง
	ค้าขาย	๕๘	๓.๒๑	๐.๘๒	ปานกลาง
	ธุรกิจส่วนตัว	๓๖	๓.๑๓	๐.๖๘	ปานกลาง
	อื่น ๆ	๘๓	๓.๑๔	๐.๖๑	ปานกลาง
	รวม	๒๐๘	๓.๑๕	๐.๖๕	ปานกลาง
	รวม	๒๐๘	๓.๑๖	๐.๘๓	ปานกลาง
๓. ด้านการปฏิบัติในวันสำคัญ ทางพระพุทธศาสนา	รับราชการ	๒๒	๓.๑๖	๐.๘๓	ปานกลาง
	เกษตรกรรม	๕	๓.๖๒	๐.๕๕	มาก
	ค้าขาย	๕๘	๓.๓๐	๐.๖๔	ปานกลาง
	ธุรกิจส่วนตัว	๓๖	๓.๓๒	๐.๖๒	ปานกลาง
	อื่น ๆ	๘๓	๓.๒๓	๐.๖๖	ปานกลาง
	รวม	๒๐๘	๓.๒๓	๐.๖๐	ปานกลาง
	รวม	๒๐๘	๓.๑๓	๐.๘๒	ปานกลาง
	เกษตรกรรม	๕	๓.๕๕	๐.๘๒	มาก
	ค้าขาย	๕๘	๓.๓๒	๐.๖๓	ปานกลาง
	ธุรกิจส่วนตัว	๓๖	๓.๓๓	๐.๕๕	ปานกลาง
รวม	อื่น ๆ	๘๓	๓.๒๕	๐.๖๑	ปานกลาง
	รวม	๒๐๘	๓.๒๘	๐.๖๓	ปานกลาง

ตารางที่ ๔.๑๑ (ต่อ)

ANOVA	รายการ	Sum. of Squares	df	Mean Squares	F	Sig.
๑. ด้านการปฏิบัติตามหน้าที่ ชาวพุทธ	Between Groups	.๘๕๒	๔	.๒๒๒๓	.๔๒๑	.๖๕๓
	Within Groups	๑๐๗.๕๔๑	๒๐๓	.๕๓๐		
	Total	๑๐๘.๔๓๓	๒๐๗			
๒. ด้านการบริหารจิตและเจริญ ปัญญา	Between Groups	๑.๕๐๕	๔	.๓๗๖	.๖๕๔	.๖๒๕
	Within Groups	๑๑๖.๘๗๔	๒๐๓	.๕๗๖		
	Total	๑๑๘.๓๗๙	๒๐๗			
๓. ด้านการปฏิบัติในวันสำคัญ	Between Groups	๑.๑๐๗	๔	.๒๗๗	.๕๕๘	.๖๕๓

ทางพระพุทธศาสนา	Within Groups	๑๐๐.๖๒๓	๒๐๓	.๔๕๖		
	Total	๑๐๑.๗๒๕	๒๐๗			
รวม	Between Groups	๑.๐๖๐	๔	.๒๖๕	.๕๗๘	.๖๗๕
	Within Groups	๕๓.๐๒๕	๒๐๓	.๔๕๘		
	Total	๕๔.๐๘๕	๒๐๗			

* ที่ระดับนัยสำคัญ .๐๕

ตารางที่ ๔.๑๑ เปรียบเทียบ การเข้าร่วมกิจกรรมทางพระพุทธศาสนาที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ด้านคุณธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนวัดปรณาวาส เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง โดยหาค่า ANOVA (One-Way ANOVA) พบว่า เปรียบเทียบการปฏิบัติตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนวัดปรณาวาส โดยรวมแต่ละด้านมีความเห็นไม่แตกต่างกัน โดยมีระดับนัยสำคัญ ๐.๖๗๕ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความเห็นไม่แตกต่างกันทั้ง ๓ ด้าน ตามลำดับ

๔.๕ วิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไข การเข้าร่วมกิจกรรมทางพระพุทธศาสนาที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ด้านคุณธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนวัดปรณาวาส เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร โดยใช้การแจกแจงค่าความถี่ (Frequency) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย ปรากฏผลดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ ๔.๑๒ แสดงจำนวนความถี่ (Frequency) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไข การเข้าร่วมกิจกรรมทางพระพุทธศาสนาที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ด้านคุณธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนวัดปรณาวาส เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่โรงเรียนจัดขึ้น

ปัญหา	ความถี่	แนวทางแก้ไข	ความถี่
๑. ขาดสถานที่ที่เหมาะสม และมีเวลาน้อยเกินไป	๑๘	๑. ควรจัดหาสถานที่ที่เหมาะสมให้เวลาเพิ่มขึ้น หรือหาเวลาว่าง ๆ เข้าร่วมกิจกรรม	๑๓
๒. นักเรียนบางส่วนไม่ค่อยสนใจในกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้น	๒๘	๒. ควรจัดกิจกรรมที่สร้างสรรค์ มีความสนุกสนาน เพื่อชักจูงให้นักเรียนร่วมทำกิจกรรม	๒๓
๓. มีจำนวนเด็กนักเรียนเยอะจนทำให้เกิดความวุ่นวาย การจัดกิจกรรมไม่พร้อมไม่เป็นระเบียบ	๒๔	๓. ควรจัดนักเรียนให้เป็นระเบียบ ดูแลอย่างทั่วถึงและเตรียมให้พร้อม	๒๓
รวม	๓๐	รวม	๖๓

จากตารางที่ ๔.๑๒ พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน ๑๓๓ คน ได้เสนอปัญหาและแนวทางแก้ไขเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมทางพระพุทธศาสนาในโรงเรียนวัดปรณาวาส คือ นักเรียนบางส่วนไม่ค่อยสนใจในกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้น จึงควรจัดกิจกรรมที่สร้างสรรค์ มีความสนุกสนาน เพื่อชักจูงให้นักเรียนร่วมทำกิจกรรม รองลงมา คือ มีจำนวนเด็กนักเรียนเยอะจนทำให้เกิดความวุ่นวาย การจัดกิจกรรมไม่พร้อม ไม่เป็นระเบียบ จึงควรจัดนักเรียนให้เป็นระเบียบ ดูแลอย่างทั่วถึงและเตรียมให้พร้อม และขาดสถานที่ที่เหมาะสม และมีเวลาน้อยเกินไป จึงควรจัดหาสถานที่ที่เหมาะสมให้เวลาเพิ่มขึ้น หรือหาเวลาว่าง ๆ เข้าร่วมกิจกรรม

ตารางที่ ๔.๑๓ แสดงจำนวนความถี่ (Frequency) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไข การเข้าร่วมกิจกรรมทางพระพุทธศาสนาที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ด้านคุณธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนวัดปรณาวาส เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร ด้านการปฏิบัติตามหน้าที่ชาวพุทธ

ปัญหา	ความถี่	แนวทางแก้ไข	ความถี่
๑. นักเรียนบางส่วนไม่ค่อยสนใจและไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ชาวพุทธ	๓๕	๑. ควรจัดกิจกรรมที่สร้างสรรค์ มีความสนุกสนาน เชิญชวนและให้คำแนะนำในการปฏิบัติหน้าที่ชาวพุทธที่ดี	๓๕

๒. นักเรียนบางส่วนไม่รักาศิล ๕	๒. ควรส่งเสริมให้นักเรียนปฏิบัติตนอยู่
	ในศีล ๕
	๘
รวม	๔๗
รวม	๔๗

จากตารางที่ ๔.๑๓ พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน ๕๔ คน ได้เสนอปัญหาและแนวทางแก้ไขเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมทางพระพุทธศาสนาในโรงเรียนวัดปทุมวาส ด้านการปฏิบัติตามหน้าที่ชาวพุทธ คือ นักเรียนบางส่วนไม่ค่อยสนใจและไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ชาวพุทธ จึงควรจัดกิจกรรมที่สร้างสรรค์ มีความสนุกสนาน เชิญชวนและให้คำแนะนำในการปฏิบัติหน้าที่ชาวพุทธที่ดี และนักเรียนบางส่วนไม่รักาศิล ๕ จึงควรส่งเสริมให้นักเรียนปฏิบัติตนอยู่ในศีล ๕

ตารางที่ ๔.๑๔ แสดงจำนวนความถี่ (Frequency) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไข การเข้าร่วมกิจกรรมทางพระพุทธศาสนาที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ด้านคุณธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนวัดปทุมวาส เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร ด้านการบริหารจิตและเจริญปัญญา

ปัญหา	ความถี่	แนวทางแก้ไข	ความถี่
๑. นักเรียนบางส่วนไม่ค่อยสนใจ ไม่ค่อยมีสมาธิ ไม่อดทน ไม่มีเวลาทำ	๔๗	๑. ควรจัดกิจกรรมที่สร้างสรรค์ ให้คำแนะนำในการปฏิบัติ และจัดเวลาให้เหมาะสม	๔๗

๒. เกิดอารมณ์พุ่งซ่าน	๕	๒. ควรตั้งสติ กำหนดสมาธิ ฝึกบ่อยๆ	๑๐
รวม	๕๒	รวม	๕๗

จากตารางที่ ๔.๑๔ พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน ๑๐๘ คน ได้เสนอปัญหาและแนวทางแก้ไขเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมทางพระพุทธศาสนาในโรงเรียนวัดปรณาวาส ด้านการบริหารจิตและเจริญปัญญา คือ นักเรียนบางส่วนไม่ค่อยสนใจ ไม่ค่อยมีสมาธิ ไม่อดทน ไม่มีเวลาทำ จึงควรจัดกิจกรรมที่สร้างสรรค์ ให้คำแนะนำในการปฏิบัติ และจัดเวลาให้เหมาะสม และเกิดอารมณ์พุ่งซ่าน จึงควรตั้งสติ กำหนดสมาธิ ฝึกบ่อยๆ

ตารางที่ ๔.๑๕ แสดงจำนวนความถี่ (Frequency) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไข การเข้าร่วมกิจกรรมทางพระพุทธศาสนาที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ด้านคุณธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนวัดปรณาวาส เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร ด้านการปฏิบัติในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

ปัญหา	ความถี่	แนวทางแก้ไข	ความถี่
๑. ไม่ค่อยปฏิบัติ ไม่ว่าง และยุ่งกัน	๔๐	๑. ควรปฏิบัติให้มากขึ้น หาโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมทำบุญ และจัดให้เป็นระเบียบ	๔๑
๒. นักเรียนบางส่วนไม่ค่อยสนใจในกิจกรรมวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา	๑๒	๒. ควรคำแนะนำในการปฏิบัติ และตักเตือนบ้าง	๑๕

รวม	๕๒	รวม	๕๖
-----	----	-----	----

จากตารางที่ ๔.๑๕ พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน ๑๐๘ คน ได้เสนอ ปัญหาและแนวทางแก้ไขเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมทางพระพุทธศาสนาในโรงเรียนวัดปรณาวาส ด้านการปฏิบัติในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา คือ ไม่ค่อยปฏิบัติ ไม่ว่าง คนทำบุญเยอะและแย่งกัน จึงควรปฏิบัติให้มากขึ้น หาโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมทำบุญ และจัดให้เป็นระเบียบ และนักเรียน บางส่วนไม่ค่อยสนใจในกิจกรรมวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา จึงควรคำแนะนำในการปฏิบัติ และตักเตือนบ้าง